

CATALVNYA SOCIAL

APARTAT 273

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5 - BARCELONA

TELEFON 1114

Segueix oberta la fossana

S'havien fet voleiar les campanes en senyal de festa, i ara tornen de nou a brandar tristement. El Marroc és altra vegada el fossar de la nostra joventut. Els més optimistes varen veure volar arran de cel la simbòlica coloma amb el branquilló d'olivera, però els que coneixen la corrupció de la política espanyola, varen dubtar de les noves falagueres que foren acollides per la premsa. La característica dels polítics espanyols és la desorientació. Espanya és un vaixell sense governall. Els homes de les oligarquies, fan com els actors: quan han aconseguit popularitzar el seu nom, ells mateixos es nomenen directors de companyia. Així veiem que a Madrid hi ha caps de fracció composta de dos individus. Com volen que se solucioni un problema que ha suscitat opinions tant contradictòries? La setmana tràgica va ésser una derivació de la protesta que els republicans varen fer contra la guerra del Marroc, i avui el seu cap declara que Espanya no pot abandonar-lo. En Lerroux avui vol la continuació de la guerra i quan actuava de revolucionari s'oposà a que fossin enviats soldats a Melilla.

Voleu una desorientació més gran? Si hi hagués almenys un Govern fort que s'atrevis a cercar una solució i tingués el valor de imposar-la, el poble no faria cas de la disparitat de criteri dels polítics improvisats. Però ara cal entristir-nos cada vegada que al Parlament es parla del Marroc.

Quan es parlava que Abd-el-Krim volia sotmetre's a Espanya, es va dir que s'esperava conèixer les condicions que imposava. Això demostra palesament que Abd-el-Krim no es considera vençut, sinó que es feren gestions per a aconseguir que deixés de guerrear. Si el cabdill moro fos vençut, Espanya vencedora imposaria les condicions. Mai s'ha donat el cas que l'exèrcit derrotat, imposi condicions a l'exèrcit vencedor. Es veu que el pastell no ha estat prou dolç i Abd-el-Krim no s'ha deixat temptar. Però suposem que s'hagués sotmès, estava ja solucionat el problema? Nosaltres creiem que no. Abd-el-Krim no representa un poder legalment constituït i, per tant, encara que enlleminit per les condicions que li ofereixin, llencés les armes amb les quals tant mal ens ha fet, qualsevol dia sorgirà un home més fort i prestigiós que ell, que ens declararà novament la guerra. No hem d'oblidar que no lluitem contra un poble civilitzat, sinó amb càbiles, i que per aquestes els pactes i els convenis no són altra cosa que papers mullats.

15 cèntims

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

En Cambó ha estat objecte, encara que, a Déu mercès, no víctima, d'un atemptat.

Els llamps mostren preferència per les altures... Ja fa temps que ho demostren.

Protestem contra els autors d'aquest nou crim, que és una de les característiques de la civilització naturalista, però protestem encara més fort contra el sistema polític que fa possibles aquests atemptats i contra els que armen amb les seves prédiques la mà dels assassins.

El Govern s'ha pres amb molta indiferència aquest atemptat. Per ell no té importància. Si en Dato pogués parlar!

La submissió d'En Krim, ara per ara, no passa d'un bon desig. Les indiscrecions d'En Burguete les corregí el Govern tot depressa. Va fer bé.

Com també va fer bé establint la prèvia censura per les noves respecte a aquest afer, que la "gran premsa" treia de pollaguera.

Ja no es parla de crisi. Sembla que tenim Guerra per estona. Si ens portés la pau...

Demés, hem de confessar noblement que hi ha alguns ministres que treballen de debó i amb relatiu encert. El de Foment i el de Treball fan tot quan saben per fer bé les coses.

La reorganització del Ministeri de Treball, Indústria i Comerç està bastant ben orientada. La resolució de fer treballar als empleats, és sensible per les irregularitats que suposa, però digna d'aplaudiments si arriba a ésser un fet.

El R. D. sobre repoblació forestal té alguna cosa bona, però nosaltres no creurem en els bons propòsits del Ministre que l'ha posat a la firma del Rei si veiem que segueixen les destrals trossejant els boscos de l'Estat i no es procura que els boscos particulars s'explotin degudament.

L'expedient Picasso sembla que tindrà eficàcia. Aquells que deien que era de l'any de la picó, tal volta s'equivocaràn. Avui fos i demà festa!

En Lerroux ja es advocat. Els canaris han fet el miracle. Cantarà bé el nou canari.

Aquest polític ara té la dèria de fer declaracions. Tot ajuda a passar el temps.

En canvi, Alba i Melquiades callen com a morts.. En Romanones ja els té per difunts, políticament parlant. Ell és l'hereu de confiança d'En Sánchez Guerra. Almenys així ho creu.

El Tractat anglès dona encara molt joc. Els asturians no cedeixen.

Del tractat alemany ja no s'en parla...

Un gran aconeteixement tenim de registrar aquesta setmana, i es el Congrés Nacional de

Missions celebrat a Pamplona, on s'acoblaren tots els que senten en el foc de l'apostolat i treballen per la difusió de l'Evangeli en terra d'infidels. L'Església espanyola hi estava brillantment representada. El més formós del cas es que a la propaganda, a les paraules enceses, responen les obres seguidament i amb vera eficàcia. Felicitem-nos-en.

ESPANYA ENFORA

Comencem per les notícies soltes.

L'incendi d'Esmirna ha sigut dominat. Turcs i grecs se n'excusen. Les perdues són incalculables, i les víctimes es compten per mils.

Els socialistes alemanys s'han unit en el terreny polític per tal de preponderar en ell i dominar-lo per fi.

La Societat de Nacions desempenya un trist paper davant de la crisi de la qüestió d'Orient, que té al món en angouxa. Les potències interessades volen arranjat-la per sí mateixes.

Les forces Kemalistes penetraren a la zona neutral, però un suau ultimatum del general anglès que ocupa Xarnac, va allunyar-les. Anglaterra ha vençut ara.

Els Dominis britànics, invitats per ella a una guerra quasi segura, contestaren abogant fermament per la pau. Això no vol dir que no ajudessin a la Gran Bretanya en cas de necessitat, però és un principi d'independència i una mostra de bon seny.

La Nota diplomàtica del govern rus a Anglaterra sobre la llibertat dels Estrets, es digna de la antiga diplomàcia russa i farà pensar a la dominadora dels mars.

El gest d'Anglaterra prescindint de aliats i de colònies per tal de parar els peus de la Turquia reviscolada, ha resultat quasi èpic. La diplomàcia, reunida ara a París, i més tard allí on sigui, s'encarregarà d'escamotejar després bona part de la victòria a Turquia i... a França, per l'est que sigui i ferm de caràcter En Poincaré. Anglaterra es fa força.

De moment ha estat conjurat l'imminent i espaventós perill d'una nova gran guerra. Sembla que el Sant Pare treballa ardidament en aquest fi.

A última hora les Agències anuncien la crisi del gabinet turc, l'abdicació del Soldà, la del rei Constantí de Grècia i la revolució d'aquesta.

Quin bullit, Senyor!

L'estany de les aigües clares

En mig de les muntanyes emergeix un castell senyorial. Al seu entorn hi ha un campall de cases. Els vassalls del Senyor del castell accepten resignadament el seu vassallatge. Té una filla bella i gentil però extraordinàriament vanitosa. Li plau humiliar els pobres i riure's dels dissortats. Abans d'eixir del castell, ha passat una bella estona davant del mirall enrinxolant-se la cabellera daurada com un raig de sol i esguardant-se amb una gran complaença. Somriu coquetament i mou els ulls voluptuosament. Diria que és una dona de porcellana: formosa exteriorment i buida per dintre. La seva il·lusió és mostrar-se ben gentil davant dels adoradors que volen a l'entorn de les seves gràcies i fer-los glatir. Els dies de gran solemnitat acut a la festa amb el pit nu i els braços nus i quan s'adona que l'esguarden somriu amb delectança. Camina graciosament com si dintre hi portés el ritme d'una dansa. Quan vibren els violins i el castell s'omple de sonoritats, els seus adoradors s'apressen a dansar amb ella. Margarida, li diuen, em fareu la mercè de dansar amb mi?

I dansa amb una gran voluptuositat, vinciant-se com una palma. Els ulls se li omplen de llüissors i se li encenen les galtes.

Tant que l'afalaguen els seus adoradors i en canvi el poble no l'estima. Quan en la quietud dels camins hi troba un vassall, li fan una forçada reverència i s'allunyen d'ella ràpidament. Això la contraria molt. Per què no m'estima aquesta pobrissalla? Ah! desagraïts. Si el meu pare em creïés a cops de fuet us faria besar la pols de la terra!

Un dia que seia sota el brancatge florit dels arbres, va passar pel camí un home vell que caminava lentament com si ja no tingués esma de caminar. En passar per davant de la Margarida es va llevar el gros capell i va fer una petita reverència.

—Veig que no us faig por, va dir la Margarida esguardant l'home vellet.

—Certament que no. Mai he sentit temença davant d'una donzella gentil.

—Acosteu-vos bon home. Sabríau dir-me per què els meus vassalls fugen de mi com d'una visió esgarriosa?

—Perquè no sabeu estimar. Si els parreu amb un to sever i mai els vostres llavis te-

nen un somris per ells, com voleu que us estimin? Sembren amor i recolliren afectes i agraïment.

—Es que us pensen que jo haig de rebai-xar-me amb els vassalls?

—Estimar no vol dir rebaixament. Si els tractéssiu amb més amor us tindrien més respecte. Ara no us tenen sinó temor. No vui dir pas que heu de baixar de vostre pedestal per estimar els pobres. De dalt estant també podeu estimar-los.

—I qui ets tu vell xaruc per donar-me a mi consells? No saps que si jo volgués et faria passar els dies que et resten de vida dins d'una presó tenebrosa?

—Què en treurieu de fer-me sofrir? El poble encara us avorria més.

—Creus tu que m'avorreix el poble?

—Sí. En comptes de donar llum, doneu fum. Haurieu de ser el seu guiatge i li doneu mal exemple. Ensenyeu al poble el camí de la virtut i en totes les llars hi hauran llavis que us beneiran. Redimiu els pobres i aconhorteu els que sofreixen. Purifiqueu el vostre cor per tal que brilli intensament com una petita estrella i esdevingui el guiatge dels humils. Obriu els braços generosament per a que els pobres hi puguin trobar soplúig. Si Déu us ha posat al cim, no ho ha fet per a que menyspreéssiu els que no tenen forces per pujar i viuen arran de terra, sinó per a que els sabéssiu guiar, afressant-los-hi el camí dreturer. Penseu que vindrà un dia que la terra serà esventrada per a colgar-hi el vostre cos i que haureu de donar a Déu compte dels vostres actes. Amb la clau de la vanitat no les obrireu pas les portes del cel. Amb l'orgull no hi volgueu fer pas camí, car és un mal company. Doneu el braç a la humilitat, que és una donzella pobra però té les ales molt grans per a volar lluny de la terra. La grandesa no consisteix en tenir orgull i vanitat, sinó en portar molta llum a l'esperit i molts coneixements a la intel·ligència. Estimen i sereu estimada.

—Ja has acabat, vell xaruc?

—No; encara vull dir-vos moltes coses. Si sabéssiu el mal que féu mostrant la nuditat del pit i dels braços, i somrient coquetament, voldríeu ésser més bona i honesta. La bellesa quan desvetlla sentiments nobles és bona, però quan desbrida les passions i entenebreix el nostre esperit, és dolenta. Vos féu servir les vostres gràcies per tempestar el pit de la joventut. No voleu que us estimin serenament, sinó que us desitgin. No saben que sou

feta de fang? Ignoreu que la carn quan no està revestida de puresa és una incitació al pecat? Ah! si sabéssiu el mal que féu amb les vostres frivolitats! Seguiu-me fins a l'estany de les aigües clares i veureu les proeses de les vostres germanes.

La Margarida i el vell seguiren un petit corriol vorejat de falzies i violers i davallaren a la vall profunda al fons de la qual dormien les aigües quietes de l'estany. El sol anava a la posta i el cel era sangonent. Regnavia un silenci corprenedor. De sobte les aigües es varen aclarir i varen aparèixer dins de la blavor unes figures molt estranyes. Una corrua de dones anava darrera d'una papallona que tenia les ales refulgentes i molt virolades. La papallona volava ça i enllà i les dones la seguien amb una gran inconsciència.

Quina papallona més meravellosa! exclamà la Margarida. Es la frivolitat, respongué l'home vell. Per això la segueixen a ulls clucs totes les dones.

La visió va desaparèixer i aparegueren unes dones amb els ulls molt brillants i amb el cos cobert amb un vel voleiadís.

Passà una corrua de joves serens i imperturbables, i les dones es posaren a dansar fent estranyes contorsions. Alguns dels joves es posaren a seguir-les i un fum molt espès va embolcallar-los. El fum es va esvaïr i anaven caient en mig d'unes grans flames. Del foc sorgí una dona vestida impudicament i anava encisant els joves i lligant-los amb fortes cadenes. Ja ho veieu, digué el vell. Tots aquests joves es perderan per culpa d'aquesta dona. Oh!, exclamà emocionada la Margarida, quin mal que fa la nostra irreflexió. Em peneixo d'haver estat frívola i ara em sap greu d'haver nascut dona. No, barbotejà el vell. La missió de la dona no és pas llençar ànimes a l'infern. Si n'hi ha tantes que pertorben la pau de l'esperit, és perquè han abandonat el camí dretur. Les dones no tenen altra preocupació que esdevenir escultures vivents. Déu creà la dona no perquè temptés l'home, sinó perquè aquests no es trobés sol damunt de la terra.

El sol s'havia ja estibat darrera les muntanyes i el cel esdevingué transparent com un immens cristall. En la gran planura de l'infinit parpallejaren les primeres estrelles i la boira lliscava suaument arran de les muntanyes que s'adormien embolcallades de pau i de misteri. De les aigües de l'estany brollà una llum molt pura. L'hora era dolça. Apa-

regueren malalts desvalguts, ferits amb el rostre cadavèric, infants orfes caminant cecament. Varen aparèixer un estol de monges i els malalts, ferits i els infants varen somriure. Les monges amb una gran heroisme els aconhortaren i varen guarir les ferides i es posaren a l'entorn dels malalts i abraçaren els infants abandonats. Després aparegué una mare amb un fill als braços. Caminava defensant el fill de tots els perills i l'abraçava tan fortament que ni el braç més fort hauria pogut arrebastar-lo. El camí era ple d'espines, però la mare caminava mostrant una gran fortitud. Un cop va desaparèixer un gran perfum pujà de les aigües i aparegué una donzella puríssima. Deixava enrera un rastre de claretat i al seu pas esclataren roses blanques. Florian els arbres i la terra s'encatifava d'herba, xopa d'aigua i de llum. Els ulls de la donzella eren clars i les galtes enceses com dues roses.

O!, quina donzella més gentil!—exclamà la Margarida.

—Es gentil, digué l'home vell, perquè és honesta. No desvetlla males passions sinó amors nobilíssimes.

Les aigües de l'estany varen aquietar-se. La llum començava a rodolar pels camins de l'infinit i la vall era argentada. Tornaren de nou a rependre el camí i l'home vell l'acompanyà fins a la porta del castell.

—Sembla que esteu emocionada? —li digué.

—M'ha colpit la gentilesa de la donzella honesta i m'ha esborronat la lletjor de la dona pecadora. Us prometo abandonar el camí de l'orgull i de la irreflexió. Abans de

anar-vos-en, diguen-me qui sou.

L'home vell somrigué i va dir-li:

—No m'has conegut; m'ho pensava. Gairebé totes les dones m'han oblidat. Sóc el Seny.

L'home vell s'allunyà i la Margarida fent grinyolar un reixat, penetrà dins del castell. Des d'aquell dia fou humil i honesta i els vassalls quan la veien la saludaven reverentment.

J. CIVERA I SORMANI

Als homes els sap greu que la veritat sigui una cosa tan senzilla; més haurien de pensar que ja els deixa prou feina en aplicar-la pràcticament a la llur utilitat.

ELS MALS DEL JOC

El Bisbe de Barcelona a sos fidels diocesans

Nostre il·lustríssim Prelat, el Revdm. Dr. D. Ramón Guillaumet, Bisbe de Barcelona, acaba d'endregar a sos diocesans una Pastoral contra el joc, que tant per l'autoritat de la llicó (doblada per que fa seva una altre contundent pastoral sobre la materia, del Dr. Sivilla, bisbe que fou de Girona) com per la importància intrínseca del document, constitueix una fita de significació immensa en la lluita seguida en oposició a n'aquell vici social i a sos protectors, explotadors i beneficiaris.

Comencem avui la reproducció íntegra del text, traduint-lo a nostra llengua catalana; la inserció serà complerta en tres números de "CATALUNYA SOCIAL", i publicarem després un Escolí o comentari sobre les conseqüències que lògicament es desprenen de tant oportuníssima i magistral admonició.

MOLT ESTIMATS FILLS EN CRIST:

Apremis del deure pastoral Ens obliguen a aixecar la veu contra la plaga moral i social del joc, l'increment i extensió de la qual agrava i multiplica els mals que d'aquell desastrós vici en el si de l'actual societat s'originen i propaguen.

La família cristiana, en temps millors exemple d'ordre, de pau i de tranquil·litat, planter florit de costums purs i de tota mena de virtuts morals i cíviques, la veiem tot sovint fonament pertorbada en nostres urbs i pobles, subvertida i desfeta per efecte de l'introducció i aclimatació, per així dir-ho, d'aquest maleït monstre del joc, que arrocega darrera seu l'opressora i fatídica cadena dels set pecats capitals.

La moral de Crist, si bé no condemna el joc quan, ni en si mateix, ni per raó de les circumstàncies que l'envolten, de lloc, persones, temps, procediments i ganància que en pot resultar, no ultrapassa els límits de l'honest espargiment, es mostra, pel contrari, inflexible i enèrgica, condemnadora i severa respecte del joc en el qual no són presos aquells miraments amb la consideració deguda. Pecat o delictes, o delictes i pecat tot d'una peça, és el joc a manera de cranc infecció i mortífer que rosega i devora les entranyes de la família cristiana, ja que no és solament el diner l'únic que es juga en semblants casos, sinó el pa i l'honor dels qui la componen, la tranquil·litat i felicitat de la llar, la salut i la vida, la salvació de les ànimes, i tot el cabal de béns que constitueix el ric patrimoni espiritual i temporal de la mateixa: desventura gran la de la família en que el pare, el marit o els fills s'entreguen a l'insana passió del joc.

No podem, Venerables Germans i Estimats Fills, manifestar-nos indiferents o tant sols ne-

gligents en el compliment del deure que Ens pertoca, com a ministre del Senyor, de clamar contra el joc, apartant a la família cristiana d'aquest bàratre, i sortint a la defensa de sos veritables interessos religiosos, socials i morals.

No és possible tampoc, que societat degudament organitzada, amb completa capacitat dels fins que li són encomanats pel Dret diví i el Dret natural, i àdhuc pel positiu, llei vigent en molts països, pugui mostrar-se indiferent davant dels mals gravíssims que planteja la qüestió del joc en el si de les famílies, pedra angular de l'edifici social.

Renunciem, V. G. i E. F., per no entrar en nostre propòsit del moment, a seguir ocupant-nos en tant palpitant i vital problema, acontentant-nos amb fer nostra i transcriure íntegra i dividida en paràgrafs per a major claretat, la breu tant com notable i lluminosa Pastoral que fa alguns anys dirigí sobre l'esmentat assumpte el preclat Bisbe de Girona a qui serviem en nostra joventut sacerdotal, l'lm. i Rvdm. Dr. D. Tomàs Sivilla i Gener, membre il·lustre que fou de nostre Excm. Cabildo, i coneixedor pregón dels factors ètics de la ciutat de Barcelona.

Diu així tant important document:

EL BISBE DE GIRONA A SOS FIDELS DIOCESANS:

La recreació i el joc

"La llei de la mortificació cristiana no s'oposa al moderat espargiment de l'ànima, a les honestes diversions. La moderació en aquestes, conforme a la recta raó a fi de tenir disposta l'ànima per a les coses serioses de la vida, lluny d'ésser

un vici, és una virtut, denominada Eutropelia.

Mes per desgràcia molts, com si haguessin nascut per a distreure's, viuen vida de sentits, i cegats per la passió dels divertiments són arrogegats per les corrents mundanes més enllà dels límits fixats per la moderació, l'honestetat, la justícia i la sana moral. Per l'abús les diversions es converteixen en fonts enllotades d'immoralitat, i el joc produeix uns mals tant grans en els jugadors, arrenca del cor de sos pares, esposa i fills tant amargants i copioses llàgrimes, i en el si de la societat contribueix a la relaxació dels bons costums, a la perversió dels nobles sentiments i a la perpetració d'horribles crims, que considerem un estricte deure de caritat i de nostre ministeri episcopal cridar sobre el particular l'atenció de nostres amats diocesans."

Psicologia del vici del joc

"Les passions humanes es presten mutual ajut; la una desvetlla, empeny i excita a l'altre o a les altres, i gairebé mai obren soles. Varies són les que formen el seguici de la del joc. La peresa, la enveja, la cobejança, el frau, la ira o còlera i en ocasions l'impunitat, excitada per certes llibertats o condescendències malicioses amb jugadors de diferent sexe, exerceixen en el joc llur maligna acció. El jugador, absorbida sa atenció per la idea fixa del joc, adorm les energies de l'ànima i del cor, dissipa llastimosament el temps, descuida els exercicis de pietat, les pràctiques religioses, les obligacions de cristià; la seva santificació i salvació eterna, i en sa funesta ociositat no atén com deu al criat de sa família i de sa hisenda. Amarat l'ànim del jugador per la tristesa que li causen el descontentament de sa pròpia sort i l'insaciable desig d'adquirir els béns d'altri, no es dona punt de repós per a elevar sa fortuna sobre les ruïnes de son pròxim, encara que redueixi a n'aquest a la major indigència. El seu cor sol estar tancat per a la caritat, s'endureix i es fa insensible envers els pobres. Pròdig per a oferir al joc, és avar per a socórrer els necessitats, com si per a ell no existís el precepte de l'almoïna, sense considerar que el que perd en el joc ha de reputar-se com a superflu o sobrer, i que el sobrer pertany als pobres segons lo prescrit en l'Evangeli. La fidelitat és virtut rara entre els jugadors de professió o ofici, els quals amb l'afany de guanyar usen sovint a l'efecte medis trampo-sos i injustos, i empren a voltes pràctiques supersticioses arribant alguns fins a l'extrem d'implorar l'auxili del príncep de les tenebres. Per sa pròpia mala sort o per les males arts de sos companys perden amb freqüència, en poques hores,

el jornal de la setmana, el seu pa cotidià, i el dels éssers que haurien de tenir per més estimats, i de vegades en una sola nit o en poca estona perden el patrimoni de sos passats, l'adquisició del qual costà a aquests suors copiosos i molts anys d'estalvi, diligència i economia, llençant-ho sobre una taula de joc o un tapet verd, juntament amb el bon nom i esplendor de sa família."

(Traduït del *Boletín Oficial Eclesiástico*, del Obispado de Barcelona, Núm. del 15 de Setembre de 1922.)

(Seguirà)

♦♦

Els que combaten una causa rica d'espiritualitat, es com si donessin cops de martell a una brasa: ne fan saltar gupires que van a calar foc allí on mai hauria arribat.

— D'on vens, Lleganya?
— De vendre'm el fanal.
— Com podràs robar?
— Ara robo a les dotze del mig dia que és l'hora que no hi ha policies ni passa ningú pels carrers.

L'engany de les lletres

El camí de l'òida, invisible i impalpable amb la paraula esborradissa i fonedissa, ha estat ben poc fressat per la majoria de la gent. El primer pas seriós donat en aquest sentit es donà quan l'home es féu compte de que les paraules es podien descompondre en síl·labes, i les síl·labes en lletres, inventant una escriptura fonètica.

Segles i segles, però, no s'havia pas passat d'aquí. Es deu als nostres temps, al descobriment de la fonètica experimental que l'abbé Rossetol (mitjançant la qual l'home, per medi d'aparells a propòsit pot seguir i registrar, no sols els sons que l'orella percep, sinó fins les filigranes de matis i contínues mudances que l'orella no sent o no recull), que s'endevinà per les llengües parlades (encara que, per la dificultat i magnitud de l'empresa no en data pròxima), una nova era triomfal de totes les llengües parlades.

La natural inconsistència de la paraula dita, que fins ara mercès a l'aparició de l'aparell fonogràfic no era possible registrar, i la mateixa dificultat dels instruments de fonologia, ha sigut causa de què tot l'esforç de l'home i tota la cultura del món girin encara, en tot temps i en tots els pobles, entorn de la paraula escrita, deixant com una pobra bordissenca, que no coneix pare ni mare, ni casa, ni poble, abandonada, la paraula viva: lliure, al carrer i a la plaça; sola, a la platja, al riu, al bosc, a la muntanya; mal menjada i mal rentada; com una gitaneta, bruta i espellifada; sense higiene; sense profilaxi; sense riquesa; sense honors; portant tot el que té a sobre, a la bona de Déu, com solem dir. I no obstant, ella, la *gitana*, l'òrfena, la ventafocs, la menyspreada, és la *llengua*. I, com la gitaneta en qüestió, té el cutis fi, i les dents blanques, i la mirada encesa, i la veu prima, i la salut bona, i l'ànima fresca. Poli-la i arrangeu-la, i veureu quin goig que fa.

Menys mal, però, si el diable, prenent aquest instrument tan ric que hom abandona, no l'ha gués agafat pel seu compte i, si no l'ha embruixat, l'ha emmetzinat. Si no, no seria possible sentir-hi a dins d'aquesta harmonia angèlica de la paraula humana, en aquest concert constant de veus finíssimes, de modulacions esquisidíssimes, en aquesta simfonia universal, ressonar tot-hora, llorda i asquerosa, rodona i crua, nua, tal com ell la sent, tal com ell la diu, la paraula infamant, la blasfèmia sacrílega, roent i malanada! I al seu entorn nèixer-hi i créixer-hi tota una vegetació fungosa, nociva, malèfica, de paraules parasitàries, tristos corifeus de la blasfèmia, ensopint la humanitat, en el moment més

solemne de sa vida, en ajuntar els llavis per parlar, la Faç augusta de son Déu, cobrint-se ella i tots els pobles per la blasfèmia, de vergonya i vilipendi.

I tan avall arriba aquest descens, tan endintre de la gleba i tan en les entranyes es filtra, que, si no ve a temps una reacció de conjunt, si no s'aconsegueix establir una constant higienització i vitalització de tot el lèxic, si com, fins avui, es mira impassiblement com la llengua recull de tot el món cadàvers i brossa, i si a semblança de l'occeà que escup els cadàvers i neutralitza i desfà i descompon, regenerant-les, totes les desferres i detritus, la llengua no llença els cossos corromputs i no vitalitza tots els elements de què es compon, arribarà un dia, no podem dir quan, però fatal, en què moltes llengües, tan plenes estaran de sutzura, tan espesseït serà el seu corrent (per natural fluid i transparent), que ja no serà possible per ningú l'exercici honest i honrat de la paraula.

I encara que la blasfèmia, grat sia a Déu, no ha entrat, ni de molt, en molts pobles de la terra, el mot infecte, la paraula grollera i brutal, ha envaït i enllorda, en més o menys grau, totes les llengües parlades del món: sense que mai el Progrés hagi inventat cap medi (llevat de la cultura que dona a la llengua literària, la qual no arriba a les llengües populars), per depurar i ennoblir la paraula, per altra part sana i robusta, lliure, i lleial, del poble.

La presència constant, en els pobles civilitzats de medis pedagògics i didàctics en pro de la cultura escrita, i l'absència paralela d'altres medis semblants, en pro de la cultura parlada, ha creat aquest desvincolament il·lògic, aquest divorci estèril entre la paraula escrita i la paraula dita, donant origen a dues llengües, la llengua literària i la llengua popular, creant dues cultures, més ben dit, una cultura i una incultura, una cultura literària, pròpia de les aristocràcies, i un llenguatge inculte i il·literari propi, amb molt poques diferències i excepcions, de les aristocràcies i de les democràcies.

IVON L'ESCOPI

Les llanties taquen d'oli; els ciris fan cremall; sols les llums del cel brillen res i sens màcula.

Així com l'encens aviva la brasa, la oració aviva l'esperança en el cor.

De pistoler a bandoler

L'escandalós i cruent atac a un tren d'obrers a l'Estació del Poble Nou i robatori d'una caixa amb 30.000 duros pel setmanal d'ells, el seguit freqüentíssim de robatoris pistola en mà a tartanes i automòbils, i a cobradors i obrers que transporten cabals per al pagament de les setmanades, i l'assalt descarat de la caixa de fàbriques i establiments a Barcelona i en altres llocs d'Espanya, és la fase novíssima en la qual van entrant, segons sembla, els pistolers sense feina, que la pràctica i entrenament de l'agressió impulsa a avençar un xic més pel camí de les audàcies, i així van resolvent el problema de menjar i viure, pels expeditius procediments del bandolerisme de solemnitat.

El fet eloqüentíssim de que l'assaltant del tren que fou mort per un soldat d'artilleria, resultés ésser un expresident de Sindicat (En Víctor Quero Lahoz, que havia estat president del Comitè de Metallúrgics del districte de la Barceloneta) és altament instructiu per a formar judici, i més ho il·lustra encara un article eixit a la "Unió Obrera" (portaveu del Sindicat Lliure) número del 9 de setembre, en el qual amb lletres grosses és increpat per la malifeta el Sindicat Unic, acusant-lo de l'assassinat del pobre obrer Monterde, que anava en el tren, i del robatori de la caixa, article que és un document preciós per la història del sindicalisme barceloní... i universal.

Però jo demano: per què ara indignació tanta contra els pistolers que roben milers de pessetes a un patró? No són aquests els procediments mateixos, pels quals aquells mateixos i altres pistolers obliguen a molts obrers a deixar, vulgues no vulgues, part

de la setmanada ja cobrada, per a la cotització sindical? Si és odiós l'arrebacar una quantitat forta, que resulta en definitiva perjudici ncmés que per l'amo, pel patró, pel "burgés", no és tant o força més odiós encara, si es considera, arrebacar a pobres treballadors, en forma de cotitzacions *fetes pagar pistola en mà*, part del jornal, ni que siguin cinc cèntims? Dic cinc cèntims, però tothom ja sap que les cotitzacions sindicals, *exigides sempre per la força*, han pujat en ocasions algunes pessetes cada setmana, i que les mul·tes que obrers i obreres havien de pagar al Sindicat per càstigs o retrassos eren sovint de centenars de pessetes... i ai del qui no les portés!

Es que la professió de pistoler no és ja un bandolerisme veritable? Doncs és ben cert que sense aquest bandolerisme els Sindicats de nostra terra no podrien subsistir. En tot cas, de pistoler a bandoler hi ha molt menys distància que d'home de bé a pistoler.

De què es queixen ara els sindicalistes? Els Sindicats han estat l'escola on centenars, milers de joves, de bons xicots i nois d'ànima verge, han sigut escalfats de cap i armats amb la browning, i llençats a... actuar! I un cop s'ha passat el Rubicó, un cop s'ha perdut el respecte al vessar sang humana, el mateix es mata un home per a executar els decrets del Sindicat, que per a pendre-li la saca de diners que porta a coll.

I aquest crim d'haver fet de cents i milers de bons minyons, uns pistolers assassins i uns bandolers de pel·lícula, jamai, jamai podrem perdonar-lo al Sindicalisme.

R. RUCABADO

Conscients i assenyats

Un periodista de cert prestigi ens titlla de "derrotistes" perquè volem i prediquem la pau enfront dels que ens portaren a la guerra del Marroc i la sostenen a costa de un sens fi de sacrificis.

Ens ve a dir aquest periodista que nosaltres procurem enverinar els esperits "per mitjà del cançament, del dubte, del pacifisme, del terror, de la voluntat negativa."

Això, per lo que es refereix a nosaltres, és fals.

Nosaltres condemnem la guerra i prediquem la pau.

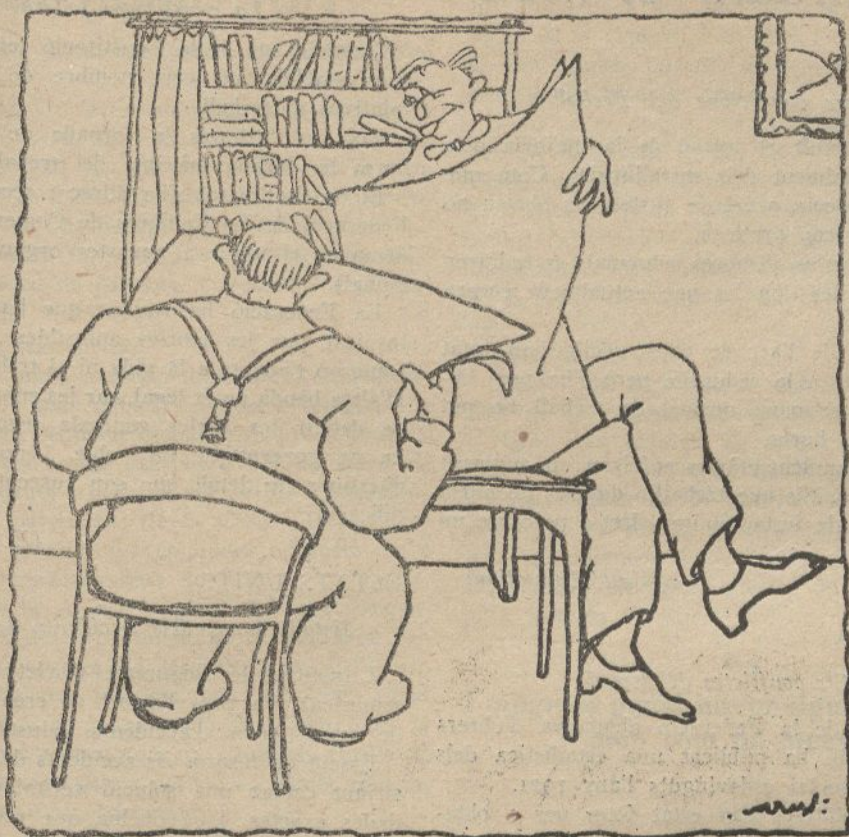
Primerament, perquè, segons la sentència llatina "la guerra és el conjunt de tots els mals."

Segonament, perquè la legitimitat de la guerra del Marroc ningú ens l'ha demostrada.

En tercer lloc, perquè encara que fos legítima, està sobradament vista i experimentada l'absoluta incapacitat de la gent que ens governa, aquí i allà, per a dur la guerra a bon fi.

En quart lloc perquè Espanya no pot sostindre tants anys una lluita que la desagna, l'arruïna i la posa en ridícol davant de tot el món civilitzat.

I si el periodista que ens titlla de derrotistes vol més raons contra la guerra i en pro de la

- Que és veritat o no que Abd-el-Krim demana la pau?
 — No ho creguis. Espanya seguirà lluitant *hasta el último hombre y la última peseta*, i encara resten alguns homes i algunes pessetes.

pau, que les demani als soldats que ara tornen del Marroc, i restarà plenament satisfet...

Per regla general, que no sabem si té cap excepció evident, no hi ha guerres de *conquesta* que siguin legítimes.

Les guerres de *reconquesta* ho són per regla general, més no totes.

I al Marroc hi fem guerra de *conquesta*.

Allò de que hi estem acomplint al Marroc un manament (millor diríem un encàrrec), de les nacions firmants del Tractat d'Algecires, és una raó sense raó, una excusa que no resisteix el més petit anàlisi.

Demés, a qui anem a civilitzar? Amb quins mitjans?

Confessem que fins en la suposició que fos legítima una guerra de civilització i que Espanya tingués homes i recursos per a portar-la a bon terme, no tenim dret a civilitzar a ningú mentre no puguem o no volguem portar-hi altres beneficis que els exposats.

Restem a casa i procurem civilitzar-nos nosaltres mateixos.

Quan ens sentim bons i forts i volguem reconquerir bonament, equitativament ço quant ens han arrebatat, prevalent-se de la feblesa dels nostres governs i de la incapacitat llur els agavegladors de la política internacional, a tot arreu on girem els ulls veurem les despulles opulents del vell i immens patrimoni nacional detentades pels nostres expoliadors.

I no ens recordarem del Marroc d'enllà, que prou el tenim encara més prop de casa...

Això és lo que ens diuen el bon sentit i l'experiència.

Derrotistes?

No. El què som és gent conscient, assenyada, pacífica; però no per aixó menys patriotes, ni menys dignes, ni menys *coratjosos* que els que ens titllen de derrotistes arbitràriament, injustament.

S.

Esguardant el món

AUSTRÀLIA

Noves condicions del Treball

Ha estat reduït el jornal de la majoria dels obrers, especialment dels metallúrgics. Com que la reducció obeeix a causes justes, els obrers no han formulat cap protesta.

L'any passat les 48 hores setmanals es reduïren a 44, i aquestes són les que actualment encara subsisteixen.

Els obrers de l'art de construcció, han estat també afectats a la reducció, però s'ha pres l'acord que la setmana normal de treball no pot excedir de 44 hores.

Les hores suplementàries sofriran un augment de 50 per 100. Els que treballin després de mitja nit i els dies de festa, tindran dret a percebre un salari doble.

(*West Australian*)

ALEMANYA

Els conflictes del treball

El comitè de la Federació alemanya d'obriers de l'art textil, ha publicat una estadística dels de caràcter social esdevinguts l'any 1921.

1,674 temptatives han estat fetes per a obtenir un augment de salari, sense que hagin provocat ni una sola vaga. Després de grans esforços s'ha aconseguit un augment setmanal de 157'15 marcs.

El nombre de vagues ofensives ha estat de 164, havent vagat 66,778 obrers.

Les vagues defensives han estat 3, amb un total de 10,981 obrers.

Els patrons han declarat 23 lock-outs que han afectat 59,200 obrers.

Les despeses originades per aquests conflictes fan un total de 34,320,601 marcs.

(*Deutscher Textilarbeiterverband*)

POLONIA

Unió de sindicats professionals

S'ha reunit a Varsòvia el Congrés de la Unió de sindicats d'impressors i professions similars.

El Congrés ha declarat que els obrers tindran dret en cas de vaga, a una indemnització setmanal durant 120 dies.

Entre altres coses s'ha acordat crear una caixa de socors per als obrers acomiadats i els malalts i obtenir un contracte col·lectiu únic per tots els impressors de Polònia.

(*Roboinik*)

MEXIC

La constitució federal

L'article 123 de la Constitució federal de Mèxic estableix un cert nombre de disposicions relatives al treball.

Fixa en 8 hores la jornada de treball, a 7 hores la durada màxima del treball de nit.

El partit lliberal s'ha adreçat recentment a la Federació de les Cambres de Comerç per tal de demanar el parer a aquestes organitzacions patronals.

La Federació ha respost que l'article 123 és inspirat per les teories aplicables a l'estranger i que no s'adapta a la vida ni al treball nacionals. D'altra banda no és legal, car les constitucions han de definir les regles generals segons les quals ha de governar-se un poble, i no poden fixar qüestions de detall que són susceptibles de modificació.

(*El Universal*)

ESTATS UNITS

Estadístiques dels accidents del treball

L'Institut de Seguretat (Safety Institute of America), ha pres l'acord de crear una oficina de estadístiques d'accidents industrials.

Essent nombrosos els accidents del treball, i desitjant cercar una solució veritable, cal posseir dades exactes. Una oficina que reculli totes les estadístiques, podrà facilitar la tasca del govern.

(*The monthly Labor Review*)

L'actitud dels marins

Les organitzacions dels marins han decidit anar a la vaga per tal d'obtenir la jornada de vuit hores i la implantació dels salaris fixats pels sindicats.

(*The Amalgamated Journal*)

ALEMANYA

El Congrés de litògrafs

El Congrés de litògrafs ha tingut lloc a Nuremberg. Aquesta associació conté 19,663 membres, dels quals 296 pertanyen al sexe femení.

S'ha posat de relleu la necessitat de crear una federació general, en la qual hi siguin representats tots els obrers impressors, invitant a totes les associacions obreres de les arts gràfiques a unir-se per tal de crear una associació única.

El Congrés ha pres l'acord de oposar-se a l'augment d'hores de treball, estant disposats a lluitar pel manteniment de la jornada de vuit hores.

(*Vorwärts, Freiheit*)

Un home fort

No ens va passar desapercebuda la mort d'en Rathenau.

Concixíem les seves empreses del temps de la guerra i la seva obra en iniciar-se la pau, en profit de la qual va fer tant o més per la seva pàtria i el benestar del món que en el parvin-dre heroic de sa meravellosa actuació.

Era un home fort per sobre de totes ses altíssimes qualitats de patriota, d'industrial i d'organitzador.

Era jueu, cal dir-ho.

Per això mateix resulta més valuós nostre testimoni i són més nobles els nostres elogis.

Descendent del poble escollit, més prevaricador i deicidia, sembla que va beure l'aigua clara de les seves virtuts a dolls en els virtuts i tradicions dels temps patriarcals de la Casa d'Israel, formant-se ell mateix una colpidora excepció entre els actuals germans seus de raça.

Abans de la guerra desplegà els seus coneixements en el desenrotllament de la indústria alemanya en empreses de les que aquí no sabem donar-nos compte, i al esclatar la Guerra, Gran per antonomàsia, comprengué d'un cop d'ull la seva immensa transcendència i tots els perills de mort que la seva pàtria corria, i treballà com un colós per treure-la triomfant.

Es repetí el cas de Napoleó primer quasi en els mateixos camps de batalla. I caigué Alemanya.

Però no caigué Rathenau.

Fort com mai i comprenent que el món necessitava de la pau per a guarir-se i de la seva mateixa pàtria caiguda, Alemanya, per aixecar-se, l'economia mundial, treballà altra vegada ardidament, com si fos la causa de tots la seva pròpia causa, la causa del salvament de la raça germanica.

Cal llegir per a conèixer Rathenau, l'admirable semblança que féu d'aquest home formidable un altre home que també ho és i cal dir-ho: el doctor Carreras, a l'Acadèmia de la Joventut Catòlica de Sabadell. En aquesta conferència la figura del gran alemany surt a plena llum en tots els seus caires, algun d'ells, com el sociològic, verament sorprenent, tant com el caire econòmic, que és tot quant por dir-se per posar-lo de relleu.

Segons el doctor Carreras, Rathenau fou un gran pensador, un home d'acció formidable, un capità d'indústria, un organitzador genial, sempre de cara a la realitat, però tenint sempre els ulls fets a les més altes idealitats.

El seu concepte de l'organització industrial, de la propietat i del capital, són ordenats a les fina-

litats socials, a facilitar la vida i assegurar-la. Ell propugnava una racional i equilibrada distribució de la riquesa, i en això i en la cultura (en el més ample concepte d'aquesta), fiava la consecució del benestar social.

Però no es cregui que el progrés material era per en Rathenau l'ideal digne de la humanitat. Coincidint amb el Socialisme en alguns dels punts de crítica respecte l'actual constitució de la societat, s'apartava d'ell diametralment en els punts fonamentals. Ell blasmava de la materialització de la vida. Ell, cercava una fonda renovació moral.

I era jueu!

I tal volta aquí rau lo més notable i lo més fort de la personalitat de Rathenau.

Però, com oblidar, en terminar aquestes ratlles, que ell fou l'home de la pau abans de la guerra, l'home de la guerra en lluitar ferm i ardit per sa pàtria, i altra volta l'home de la pau, despullant-se heròicament de tots els afectes socials i de pàtria per tal de fer viable, justa i fecunda la pau?

I ningú es pensi haver sigut esperat pel món com un Messies.

Un advocat més

El senyor Lerroux ja és advocat. Un home que començà actuant fora de les lleis, a les seves velleses demostra per elles la seva predilecció. Aquest fet no ens estranya. A Espanya totes les coses són possibles, àdhuc les més inversemblants. El senyor Lerroux pot com tots els ciutadans llicenciar-se en dret, però subjectant-se a l'estudi de les disciplines que s'exigeixen a tots els ciutadans. Ara ja sabem per què ha fet el viatge a Canàries. Ha anat a cercar un títol acadèmic que segurament li hauria estat molt difícil obtenir examinant-se en les universitats de la península.

Ja ho saben els nostres estudiants. No, cal que perdin el temps anant a la universitat. Que es llencin a la política, pertorbant l'ordre social i portant les masses per camins perillosos, i quan hagin assolit un lloc preeminent en la política espanyola, que vagin a Canàries a cercar un títol acadèmic.

Ara el senyor Lerroux no ha de fer més que donar un pas i abastar qualsevol cartera. I els correligionaris de Barcelona, seguiran esperant que arribi el dia desitjat de menjar el pavo republicano.

INFORMACIONS SOCIALS

De la Rússia soviètica

Comuniquen de Riga que la comissió russa dels canvis ha començat a funcionar el dia 12 d'aquest mes i anuncia els preus als quals s'efectuen les transaccions lliures sobre els valors, divises i metalls preciosos. El primer butlletí dels canvis fets per ella dona per la lliura esterlina, 3.000 rubles; pel dòlar, 700; pel franc, 52; pel franc suís, 127; pel marc alemany, 0'62, i pel ruble or, 320.

Per la seva part, el comissariat de les finances ha decidit retirar de la circulació tot el paper moneda per mitjà del canvi amb la divisa 1922, al tipus d'un ruble 1922, contra 10.000 rubles de les anteriors emissions. Els organismes de la Banca d'Estat i del comissariat de les finances han rebut instruccions a l'efecte, expirant el primer d'octubre el darrer ajornament per a efectuar el canvi de l'anterior divisa. A partir d'aquesta data solament la divisa 1922 tindrà curs per tot el territori de la república.

Als governs de Txernigof i Poltava la collita del blat ha donat 30 milions de pouds, havent-se efectuat la sembra de tardor sobre una superfície de 1.250.000 hectàrees.

Les cooperatives dels obrers agrícoles han tramès estocs de productes a les fires de Nijni-Novgorod i de Baku.

El govern de Txernigof ha arrendat 181 molins i 10 fàbriques de molituració al trust dels molinaires, 36 molins a les cooperatives i 350 molins a les empreses privades. La duració dels arrendaments està prevista per un any, i és prorrogable.

La collita de remolatxes a Ucraïna ha assolit un excel·lent terme mig de 500 pouds per hectària. Pot calcular-se per aquest any una producció que, pel conjunt de la indústria sucraera, serà de 11 a 12 milions de pouds de sucre. Les fàbriques de sucre tenen garantit el 90 per 100 dels combustibles que necessiten.

* * *

L'organisme central de les cooperatives russes ha venut i expedit a l'estranger per més de 600.000 lliures esterlines de mercaderies, principalment lli, cànem i crin de cavall. Pel que es refereix a la importació, l'organisme central ha comprat per més de 500.000 lliures de diverses mercaderies, principalment a Anglaterra i Alemanya, havent donat certs crèdits i facilitats de pagament.

Entre les mesures preses pel Govern dels Soviets, hi ha la de l'emprèstít del blat, que ha estat cobert del tot. Els subscriptors han rebut obligacions de l'Estat descomptables en espècies a la Banca d'Estat. Les obligacions que han descomptat així (la majoria de 1 a 10 pouds de blat) no constitueixin més que una petita proporció de la quantitat total emesa, resultant així que l'emprèstít s'ha repartit d'una manera sòlida. Les obligacions de l'emprèstít del blat són acceptades per llur valor nominal pel Banc de l'Estat, al mateix títol que les espècies per a cobrir els crèdits agrícoles consentits per l'Estat.

S'han entaulat negociacions entre l'organisme Central de les cooperatives i representants del Govern lituà, per a regular d'una manera general la qüestió del trànsit de la fusta russa per Lituània.

* * *

Interrogat Txitxerin pel representant de la "United Press" sobre la qüestió d'Orient i la part que podria tocar a Rússia en les pròximes negociacions de pau, ha dit que espera que Mustafà Kemal consultarà el Govern dels Soviets abans de comprometre cap negociació amb les aliats respecte als Dardanel·ls. Si el Govern d'Angora es comprometia en negociacions referents a l'Orient sense haver-ho anunciat a Rússia, hi hauria amb això "una violació de l'esperit del tractat fet l'any passat entre Angora i el Govern dels Soviets."

Remarca Txitxerin que aquest tractat fa referència a les regions i preveu principalment la qüestió dels Dardanel·ls. "És cert—assenyala—que el tractat no especifica que Mustafà Kemal hagi de consultar Rússia en el cas que s'obrin negociacions amb els aliats, però així i tot, la tònica del tractat implica aquesta consulta, tenint en compte que Rússia és interessada necessàriament en els resultats d'aquestes negociacions."

"La meua ferma convicció—afegeix—és que els turcs tindran Constantinoble, la Tràcia i l'Anatòlia. Els búlgars estan disposats a tenir relacions amistoses amb els turcs. En canvi Sud-Eslàvia, que està absorbida per altres qüestions, es trobarà probablement en una situació difícil."

Interrogat sobre l'abast europeu de les operacions militars de l'exèrcit kemalista, Txitxerin creu que afecten radicalment a la futura situació d'Europa. "Tot esdeveniment—diu—com el de les victòries turques, que afebleix el tractat de Sevres, tendeix a afeblir igualment els altres tractats fets després de la guerra."

El corresponsal de la "United Press" demanà a Txitxerin l'actitud que adoptaria Rússia en el

cas que sorgeixin operacions militars entre Anglaterra i l'exèrcit kemalista, i sobre aquest punt es mostrarà molt més reservat el ministre de negocis estrangers. Declarà que indubtablement el Govern de Moscou ha decidit la línia de conducta que pensa seguir en el cas de produir-se aquest conflicte, però afegí que no podia dir si Rússia oferiria la seva ajuda militar als turcs perquè una declaració així tindria l'aire d'una amenaça.

La vaga dels actors

S'ha solucionat de moment la vaga que sostenia la gent de teatre. Certament que es perjudicaven els empresaris, però els més perjudicats eren els actors, o sigui els promotors de la vaga. No volem defensar els negociants de teatre, car ja sabem que alguns d'ells no pensen en altre cosa que en els èxits de taquilla, però hem de confessar que moltes de les millores que demanaven, especialment els tramoistes, eren exagerades.

Han de tenir en compte la gent de teatre, que el públic pot prescindir d'ells i que si s'augmenta considerablement el preu de les localitats deixarà d'assistir al teatre.

Està molt bé que s'ajudin i es defensin, car tenen dret a la vida com els demés homes, però el treball artístic no es pot reglamentar. A un obrer poden donar-li un jornal segons la importància de la producció, però un artista el mateix pot guanyar deu pessetes que deu mil. Qui pot fixar la quantitat que ha de guanyar un artista? En totes les arts passa el mateix. Quina quantitat volem donar a un poeta que escriu un bell sonet? Aquestes coses no tenen una valor intrínseca ni es poden mesurar. Les coses de l'esperit no tenen preu.

Defenseu, repetim, els vostres interessos, però no volgheu fixar el valor d'un gest o d'una paraula dita en un to declamatori.

ACABÀ DE SORTIR

PER LA MORAL DE CATALUNYA

CONTRA EL JOC

I EL

PACTE AMB EL JOC

per R. RUCABADO

Volum de 212 pàgines

Preu: 3'50 pessetes

Pot demanar-se a l'Administració de CATALUNYA SOCIAL

Noticiari

ESPANYA

La conferència d'assegurances de Barcelona versarà sobre les assegurances d'invalidesa, malaltia i maternitat. Les col·laboracions ja ofertes, evidencien la seva importància i l'esperit d'imparcialitat amb què l'ha convocada l'Institut Nacional de Previsió, sota els auspicis del ministre del Treball.

Els temes són els següents:

"Implantació d'aquestes assegurances, beneficis que assegurin i determinació de quotes i contributius."

"Bases tècniques i taules de morbiditat."

"Relació d'aquestes assegurances amb la Beneficència pública sanitària."

"Reivindicacions legals i econòmiques de les societats de socors mutus i col·laboració d'aquestes i d'institucions anàlogues."

"Procediments preventius per a disminuir amb la morbiditat el cost d'aquestes assegurances."

—La Comissió organitzadora anexas al primer Congrés Peninsular d'Higiene i Sanejament de l'Habitació, que s'inaugurarà el 15 d'octubre al local de la Fira de Mostres del Parc de Barcelona, rep moltes comandes d'espais de senyors industrials que concorren a l'Exposició; i com que el temps apressa, la Comissió organitzadora prega als que desitgin concórrer-hi que se serveixin formular les comandes aviat perquè no corrin el perill de no trobar espai, i a l'objecte de poder subdividir la secció industrial en els grups que es consideren necessaris segons la naturalesa dels objectes que s'exposin.

—La Junta Directiva de l'Associació de la Premsa Diària de Barcelona, reunida per a tractar de la petició formulada per la Cooperativa de periodistes per a la construcció de cases barates en demanda d'ajuda davant l'actuació que envers ella segueix l'Institut de Reformes Socials, en la seva secció de cases barates, acordà dirigir-se al president del Consell de ministres, al ministre de Treball i al president de la Junta de Cases barates de Barcelona interessant-los el compliment per part de l'Institut de Reformes Socials de la missió que té encarregada de fomentar la construcció de cases barates enlloc de destorbar-la, com fins ara ve fent.

Cas de no obtenir-se per a la correcció d'aquests fets les justes mesures que reclamen, es formarà, amb propòsit d'investigació constant de la conducta de l'Institut de Reformes Socials en

matèria de construcció de cases barates, una comissió informadora constituïda per elements parlamentaris i periodistes que obtingui els elements que puguin servir per al judici de la dita conducta.

—En la reorganització del Ministeri del Treball el Negociat de política social es converteix en un Registre d'iniciatives o propostes d'informes i iniciatives en matèria social o econòmica, que realitzarà la seva comesa mitjançant la recopilació de dades, notícies, articles, treballs doctrinals i restants elements d'informació, continguts en els diaris i publicacions de caràcter tècnic, nacionals o estrangers.

El Negociat de Publicitat tindrà a càrrec seu l'edició del Butlletí oficial del Ministeri i les publicacions de caràcter tècnic-informatiu que es facin.

El servei d'informació incumbirà al Negociat de Premsa, el cap del qual dirigirà els treballs de classificació i distribució entre tots els Negociats del Ministeri de tots els detalls, articles, treballs doctrinals i restants elements d'informació que continguin els diaris i publicacions de caràcter tècnic nacionals i estrangers, donant compte diàriament d'ells al ministre i als sots-secretari.

—Propera l'època de començar els cursos, l'Escola Superior d'Agricultura de la Mancomunitat de Barcelona anuncia l'obertura de matrícula a tots aquells que vulguin assistir a aquest centre d'ensenyament, per tal de capacitar-se en el coneixements agrícoles que s'hi donen en dos graus: el d'enginyer agrícola i el de tècnic agrícola.

El grau d'enginyer agrícola es cursa en cinc anys, abraçant l'estudi integral dels problemes d'agricultura. El cinquè any de la carrera, es destina a l'estudi d'una especialitat lliurement elegida per l'alumne entre les següents: Viticultura, Enologia, Oleicultura i Elatècnia; Fruiterars, Hortes i indústries derivades: enginyeria rural; ramaderia i indústries derivades.

En el grau de tècnic agrícola, que es cursa en dos anys, s'hi engloben totes les matèries que un agricultor ha de saber per a dirigir en forma aventajosa una explotació. Com a complement i amb caràcter voluntari poden estudiar els tècnics un tercer curs d'Especialitats com els enginyers agrícoles.

—El ministre de Foment ha fet una exposició de l'estat del seu departament, tocant de pas importants problemes.

Ha parlat dels sindicats agrícoles catòlics, fent-ne merescuts elogis. Va dir que en ocupar la secretaria d'Hisenda trobà més de tres mil ex-

pedients de constitució de sindicats empantanats, i els despatxà tots.

Vet'aquí que En Manuel Argüelles es mereix la Gran Creu d'Alfons XIII.

I per de prompte les simpaties de tots els homes socials.

A cadascú el seu.

—En la reunió celebrada darrerament pel Comitè de l'Exposició Internacional del Moble i Decoració d'Interiors, es van aprovar definitivament els plans d'instal·lació del dit certamen i les maquetes dels diferents tipus de salons que hi han de figurar.

Així mateix es va acordar un pla de distribució i ornamentació dels recintes on s'han de celebrar els espectacles i festes projectades.

Són moltes i molt importants les sol·licituds d'inscripció rebudes a la secretaria de l'Exposició Internacional del Moble i Decoració d'Interiors de cases espanyoles i estrangeres.

—A Moncada-Mollet s'ha constituït una Associació constructora de cases barates per els obrers i per a ells mateixos.

Ja han commensat les obres de 60 cases.

—L'"Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona" publica una interessant fulla referent al nou Curs de l'any 1922-23 que, per la seva extensió sentim verament no poder publicar íntegra.

La seva lectura dona bona idea del que és aquesta formidable i meravellosa màquina d'educament femení que tantíssimes capitals ens envegen.

Creiem que es faria un gran bé prodigant per tot Barcelona aquesta fulla.

—La Unió Professional de Dependents i Empleats de Correus ha publicat el cartell anunciant el curs 1922-23 amb el quadre d'assignatures que donarà gratuïtament en la casa número 5 del carrer de la Ciutat. És interessant.

ESTRANGER

—El Secretariat general de les obres femenines cristianes de Bèlgica, ha celebrat el dècim aniversari de sa fundació amb un formós Congrés, a Bruselles. Els congressistes acudiren a Santa Gúdula baix la presidència del Cardenal Mercier, on després d'un solemni "Te Deum" el venerable Cardenal els va dirigir una emocionant i molt profitosa exhortació.

L'Assemblea fou també profitosa perquè es tractaren en ella totes les qüestions que interessaven a la magnífica entitat social.

Un àpat de germanor posà el segell a l'harmonia i a l'entusiasme que regnà entre els congressistes.

Obra de gran interès:

Los Tribunales para niños

EL TRIBUNAL PARA NIÑOS EN BARCELONA
Y SU ACTUACIÓN EN EL PRIMER SEMESTRE
DE FUNCIONAMIENTO

PER

Ramon Albó i Martí

President de dit Tribunal

amb un pròleg de

Avelí Montero Rios i Villegas

Autor de la llei de Tribunals per a nens

PREU: 10 Pessetes

EL PRODUCTE ES DESTINA A INSTITUCIONS PROTECTORES DE LA INFANCIA

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLANTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Habana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Habana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijon i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; empenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New York, Habana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Habana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Habana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curasao, Puerto-Cabeylo, La Guaira, Puerto-Rico, Canaries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Póo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Póo el 2, fent les escales de Canaries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals la Companyia dona allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

304(05)(96.71) 65

LEGÍA

ETIQUETA DE
LEGÍA LIQUIDA
CASAMITJANA
LEGÍA LIQUIDA EXTRA
CASAMITJANA
FABRICANTE
S. CASAMITJANA MENSA
REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

Academia Cots

FUNDADA EN 1879

Calle Archs, n.º 7, pral. (Travesía de Plazas Sta. Ana y Nueva)

CENTRO DE ENSEÑANZA ESENCIAL-
MENTE PRÁCTICA, DE COMERCIO

Reforma de letra.—Ortografía.—Correspondencia comercial.—Documentación.—Prácticas de escritorio.—*Mecanografía*.—Cálculo mercantil y Teneduría de Libros por partida doble, aplicados a toda clase de empresas incluso la *Banca y Bolsa*.—El Título de Tenedor de Libros, previos exámenes por peritos y profesores mercantiles.—*Clases especiales para señoritas*.—Practical of School Languages (Lenguas vivas) por profesores extranjeros y por métodos modernos puramente prácticos.—Taquigrafía.—Geografía comercial.—Lenguáfonos.

FRANQUEO CONCERTADO

Ateneo A. O.—Enric Granados, 20; Barcelona